

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΑΓ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ & ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΡΤΑΣ

Στα χρόνια που το νερό λεγόταν ...ΥΔΩΡ

Μια ιστορία για μαθητές Δημοτικού

ΑΡΤΑ 2008

Το παρόν έργο πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία των:

Ινστιτούτο Πολιτιστικής και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας/
Ερευνητικό Κέντρο "Αθήνα"

Το παρόν έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου "ΥΠΕΡΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙΦΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΖΩΝΗ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΓΑΛΛΙΑΣ", ενταγμένου στην Κ.Π. Initiative IS-A Ελλάδα - Ιταλία 2000-2006, με κωδ. Αριθμό 1.2071963Α και συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) σε ποσοστό 75% και από το Ελληνικό Δημόσιο κατά 25%.

ISBN:978-960-214-789-4

Στα χρόνια που το νερό λεγόταν ...ΥΔΩΡ

Γενική επιμέλεια: Ρήγιος Γεώργιος, Ανθή Αγγέλη
Κείμενα: Παπακώστα Δήμητρα
Εικονογράφηση: Σταθόπουλος Παναγιώτης
Γραφιστική επιμέλεια: Βλαχοπούλου Ρωζάνη
Επιμέλεια ψηφιακής έκδοσης: Πούλου Σταυρούλα

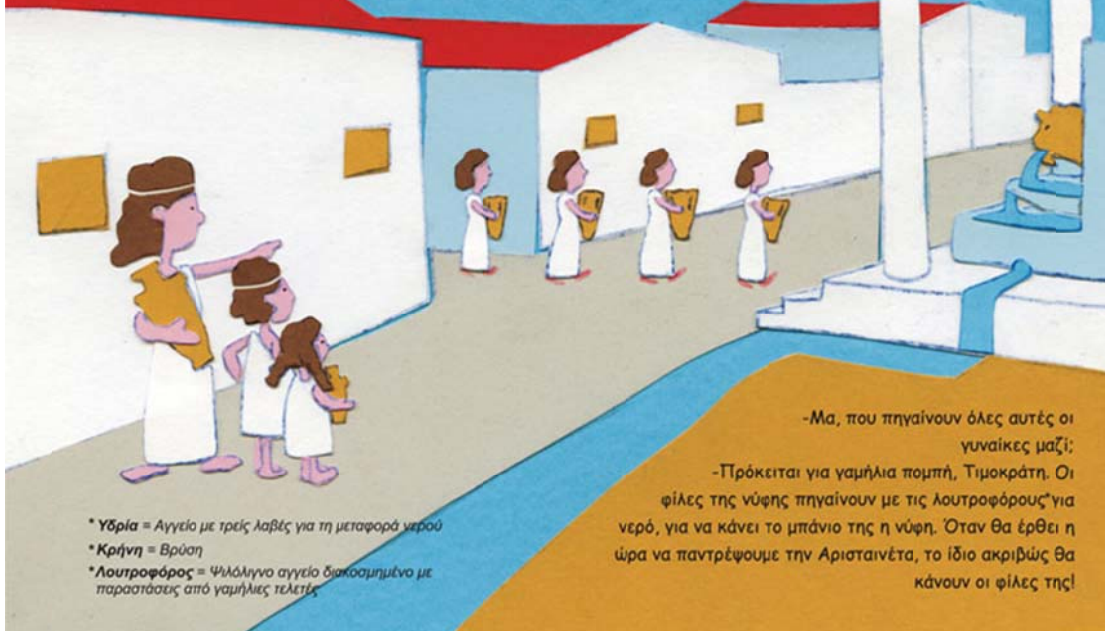
ΑΡΤΑ 2008

Στα πολύ παλιά χρόνια, στις πλαγιές του λόφου της Περάνθης και δίπλα στο ποτάμι, τον Άραθο, ήταν περικυκλωμένη μία πόλη με το όνομα Αμβρακία. Στην πόλη αυτή ζούσε ο μικρός Τιμοκράτης με την οικογένειά του, τη μητέρα του, τη Γαλάτεια, και τον πατέρα του, τον Αθέλοπο. Ο Τιμοκράτης είχε και μία αδερφή, την Αρισταινέτα.

Ο Αθέλοπος ήταν αθρειοπλάστης σε ένα από τα πιο ζακουστά εργαστήρια της πόλης, το εργαστήριο του Σατόρου. Η Γαλάτεια φρόντιζε για τις δουλειές του σπιτιού και για τη σωστή ανατροφή των παιδιών της.

κάθε πρωί, έπαιρνε την υδρία της και πήγαινε για νερό σε μια κοιμητή κρήνη.
Ένα ηλιόλουστο πρωινό, τα δύο αδέρφια, που τους άρεσε πολύ να βοηθούν τη μαμά τους, της
ζήτησαν να τα πάρει μαζί της. Στο δρόμο για την κρήνη, μια ομάδα γυναικών κίνησε την
περιέργεια του Τιμοκράτη.

* Υδρία = Αγγείο με τρεις λαβές για τη μεταφορά νερού
* Κρήνη = Βρύση
* Λουτροφόρος = Ψιλόλιγνο αγγείο διακοσμημένο με παραστάσεις από γαμήλιες τελετές

-Μα, που πηγαίνουν όλες αυτές οι γυναίκες μαζί;
-Πρόκειται για γαμήλια πομπή, Τιμοκράτη. Οι φίλες της νύφης πηγαίνουν με τις λουτροφόρους για νερό, για να κάνει το μπάνιο της η νύφη. Όταν θα έρθει η ώρα να παντρεύουμε την Αρισταινέτα, το ίδιο ακριβώς θα κάνουν οι φίλες της!

Όταν η Γαλάτεια ζέμισε την υδρία της στην κρήνη, στο δρόμο της επιστροφής πέρασαν μπροστά από το εργαστήριο, που δούλευε ο Αθέλοπος. Ο μικρός Τιμοκράτης ζήτησε από τη μαμά του να μείνει για λίγο στο εργαστήριο μαζί με τον πατέρα του. Τον παρακολουθούσε πολύ προσεκτικά, που ευχκέντρωνε τα εργαλεία της δουλειάς του μπροστά από τον κεραμικό τροπό.

-Μόνο αυτά χρειάζεσαι, μπαμπά;
-Μην είσαι βιαστικός! Για να κατασκευάσουμε ένα αγγείο, χρειαζόμαστε απαραίτητα πολύ. Ααα... πάντα θα πρέπει να θυμάσαι και το πιο σημαντικό. Το νερό!
-Το νερό; Μα δεν καταλαβαίνω, τι το θέλουμε το νερό;
-Κοίτα προσεκτικά.....

Πήρε μια μπάλα από πηλό στα πόδια του και την τοποθέτησε στον τροπό. Ο τροπός άρχισε να γυρίζει και ο Αθέλοπος θρέποντας συνεισώς τα δυο του πόδια με νερό, έδινε ό,τι σπήμα ήθελε στο αντικείμενό του.

-Βλέπεις; Εάν δεν υπολόγιζα σωστά την ποσότητα νερού που θα χρειαζόμουν κάθε φορά, δε θα μπορούσα να φτιάξω σωστά τα αγγεία...
-Τώρα κατάλαβα...Πηλός και νερό...

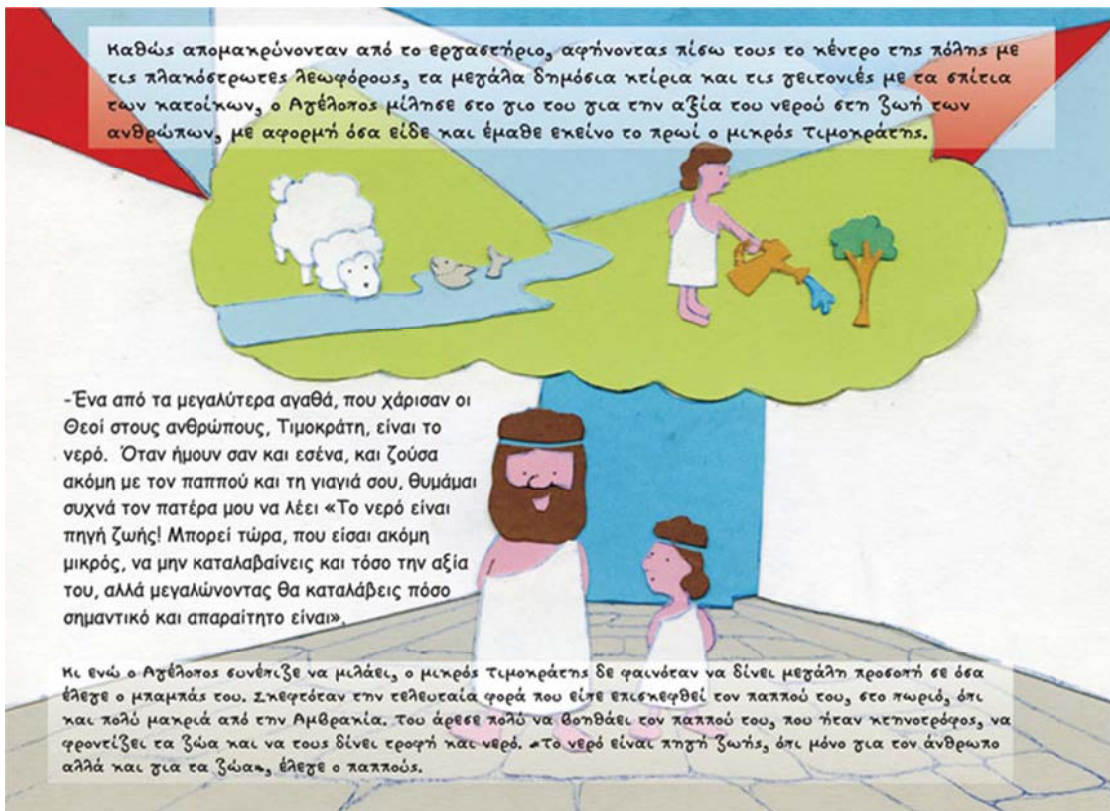
-Πω!πώ!! Ξεχάστηκα...Πρέπει να πάμε γρήγορα στο λιμάνι κάτω στο ποτάμι! Σήμερα έρχονται τα πλοία από την Κόρινθο γεμάτα εμπορεύματα! Υποσχέθηκα στη μαμά σου, να της αγοράσω κάποια πράγματα που χρειάζεται.

Καθώς απομακρύνονταν από το εργαστήριο, αφήνοντας πίσω τους το κέντρο της πόλης με τις πλακόστρωτες λεωφόρους, τα μεγάλα δημόσια κτίρια και τις χειτονιές με τα σπίτια των κατοίκων, ο Αθέλοπος μίλησε στο γιο του για την αξία του νερού στη ζωή των ανθρώπων, με αφορμή όσα είδε και έμαθε εκείνο το πρωί ο μικρός Τιμοκράτης.

-Ένα από τα μεγαλύτερα αγαθά, που χάρισαν οι Θεοί στους ανθρώπους, Τιμοκράτη, είναι το νερό. Όταν ήμουν σαν και εσένα, και ζούσα ακόμη με τον παππού και τη γιαγιά σου, θυμάμαι συχνά τον πατέρα μου να λέει «Το νερό είναι πηγή ζωής! Μπορεί τώρα, που είσαι ακόμη μικρός, να μην καταλαβαίνεις και τόσο την αξία του, αλλά μεγαλώνοντας θα καταλάβεις πόσο σημαντικό και απαραίτητο είναι».

Κι ενώ ο Αθέλοπος συνέχιζε να μιλάει, ο μικρός Τιμοκράτης δε φαινόταν να δίνει μεγάλη προσοχή σε όσα έλεγε ο μπαμπάς του. Σκεφτόταν την τελευταία φορά που είχε επισκεφθεί τον παππού του, στο χωριό, ότι και πολύ μακριά από την Αμβρακία. Του άρεσε πολύ να βοηθάει τον παππού του, που ήταν κτηνοτρόφος, να φροντίζει τα ζώα και να τους δίνει τροφή και νερό. «Το νερό είναι πηγή ζωής, όχι μόνο για τον άνθρωπο αλλά και για τα ζώα», έλεγε ο παππούς.

Στο σπίτι η Γαλάτεια με την Αρισταινέα έκαναν δουλειές.

Η Γαλάτεια, με ένα κάδο* δεμένο με σκονί, έβγαζε προσεκτικά νερό από το πηγάδι, που υπήρχε στην αυλή.

*Κάδος = Κουβάς

Η Αρισταινέα τη βοηθούσε με την καθαριότητα του σπιτιού. Μετά, έβαλαν μια μεγάλη πέτρα με σούπα στη φωτιά. Όποτε πρειαζόταν, η μικρούλα συμπλήρωνε νερό στο φαγητό, ώσπου να είναι έτοιμο, ενώ η μητέρα της καθάριζε το σπίτι.

Όταν τελείωσαν με όλες τις δουλειές, κατευθύνθηκαν προς το λουτρό. Η Γαλάτεια έβαλε την Αρισταινέα στο λουτήρα* και άρπισε να την πλύνει με άφθονο νερό.

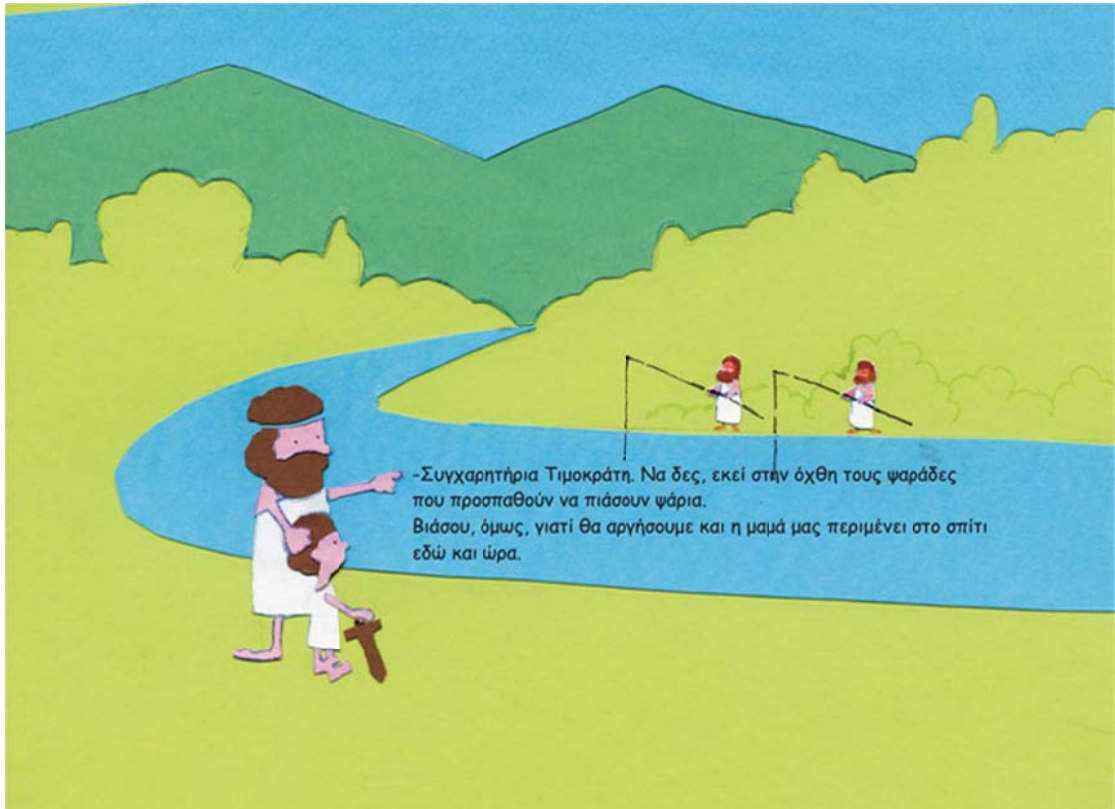

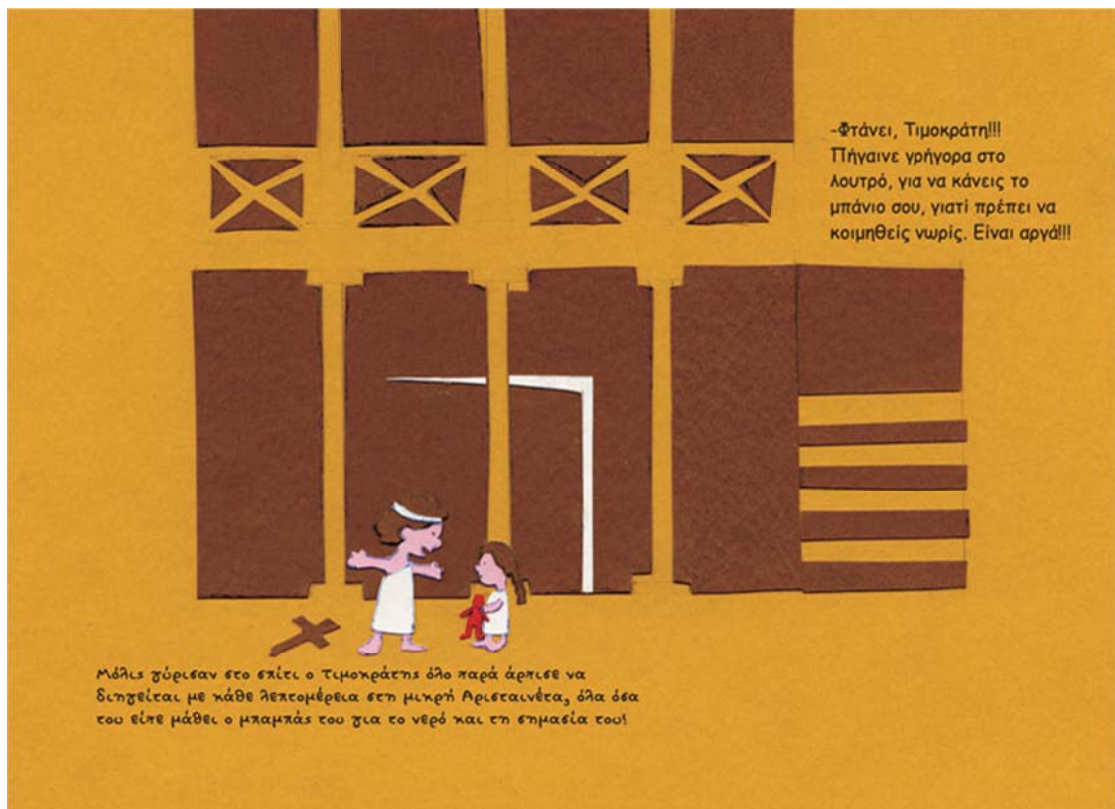
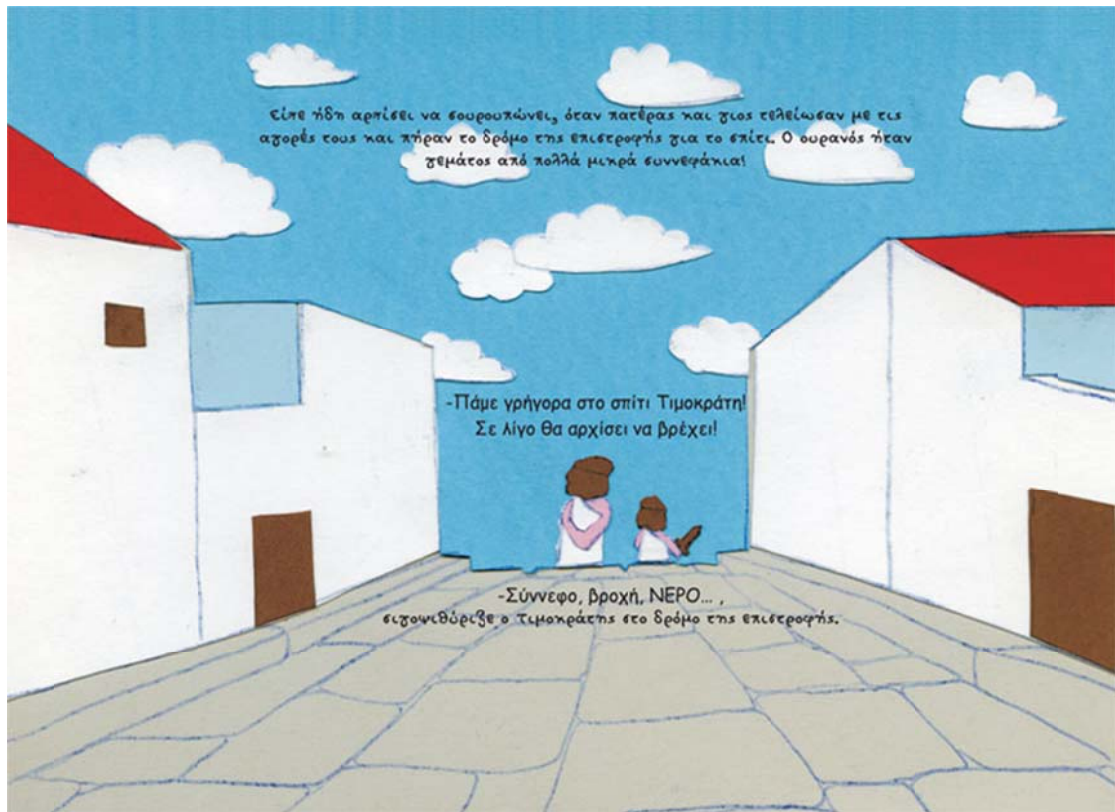
*Λουτήρας = Μπανιέρα

Εν τω μεταξύ, πατέρας και πιος, ευζητώντας και προτιμώντας πλάι στα ψηλά τείχη, έφθασαν πωρίς να το πολυκαταλάβουν σε μια από τις πύλες κοντά στο λιμάνι.

-Μπαμπά, ο Άραχθος, το ποτάμι της Αμβρακίας! Η μαμά μου έχει διηγηθεί πολλές ιστορίες, για τη σημασία που έχει το ποτάμι για την πόλη μας. Μάλιστα οι Αμβρακιώτες προσωποποίησαν τον Άραχθο και τον λάτρεψαν σαν θεό. Πρόσφερε όχι μόνο το γάργαρο νερό και τα νόστιμα ψάρια του, αλλά αποτελούσε και το μέσο για να ταξιδεύουν τα μικρά πλοία.

Είπε ήδη νυκτώσει για τα καλά. Ο Αγγέλιος με τους φίλους του κάθονταν και συζητούσαν, όπως κάθε βράδυ, στον ανδρώνα, το δωμάτιο του σπιτιού όπου είχαν το προνόμιο να βρίσκονται μόνο άνδρες. Η Γαλάτεια, σαν καλή οικοδέσποινα, τα είχε προετοιμάσει όλα με κάθε λεπτομέρεια: το φαγητό, τα αποξηραμένα φρούτα, τα καρύδια και το κρασί, με το οποίο ζέμιζαν ευνεπώς τα ποτήρια τους!

Ο τιμοκράτης παρακολουθούσε κάθε κίνηση κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας.

-Έλα, να σου δείξω ένα μικρό μυστικό

είπε η Γαλάτεια και του έδειξε ένα μεγάλο πήλινο αγγείο, τον κρατήρα, γεμάτο με κρασί και... ΝΕΡΟ.

-Να θυμάσαι, πως οι μεγάλοι πάντοτε πίνουν το κρασί τους αραιωμένο με νερό, για να μπορούν να συζητούν με τις ώρες χωρίς να μεθούν!

-Ούτε που το είχα φανταστεί...
Τελικά το νερό το χρησιμοποιούμε παντού, ακόμη και για πράγματα, που δεν τα είχα σκεφθεί ποτέ μου!

